

Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene

Na temelju članka 37. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, a u skladu sa člankom 27. Poslovnika, Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene na 51. sjednici, održanoj 26. veljače 2021. godine, razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o gospodarenju otpadom.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska udruga poslodavaca podržavaju donošenje Nacrta prijedloga zakona o gospodarenju otpadom.
2. Matica hrvatskih sindikata, Savez samostalnih sindikata Hrvatske i Nezavisni hrvatski sindikati ne mogu podržati donošenje Nacrta prijedloga zakona o gospodarenju otpadom dok ne dobiju konkretan odgovor u odnosu na prijedlog izmjene članka 17. Zakona na način kako je predloženo u mišljenju Saveza samostalnih sindikata Hrvatske.
3. Socijalni partneri traže da se o Nacrtu konačnog prijedloga Zakona o gospodarenju otpadom, prije upućivanja u proceduru Vlade RH za drugo čitanje u Hrvatskom saboru, raspravi na sjednici Povjerenstva.
4. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca.
5. Ovom mišljenju prilaže se mišljenje Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, kojem se pridružuju Matica hrvatskih sindikata i Nezavisni hrvatski sindikati.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

slijedom poziva na sjednicu Povjerenstva za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene te 3. točke dnevnog reda iste – Nacrt prijedloga zakona o gospodarenju otpadom, dostavljamo očitovanje na predmetni Prijedlog zakona kako slijedi.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Prijedlog zakona donosi nove ciljeve do 2035. godine povećanja odvajanja i recikliranja otpada i smanjenja odlaganja otpada te se zabranjuje stavljanje ne tržište određenih jednokratnih plastičnih proizvoda (npr. štapići, slamke, pribor za jelo i sl.) i plastičnih vrećica za nošenje debljine veće od 15 i manje od 50 mikrometara od 1. srpnja 2021. godine što je usklađenje s direktivama iz područja gospodarenja otpadom te izmjenu u donošenju planskih dokumenata gospodarenja otpadom na razini županija umjesto jedinica lokalne samouprave, izmijenjene

nadležnosti u izdavanju dozvola i vođenje očevidnika i evidencija za gospodarenje otpadom te se regulira način rada i evidencija centara za ponovnu uporabu.

Smatramo potrebnim ispraviti datum u tekstu – „od 1. srpnja 2021. godine“, jer se u članku 190. navodi datum 3. srpnja 2021. godine. Stoga je potrebno uskladiti te dvije informacije.

Članak 4. stavak 1. točka 3.

3. »biootpad« je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz prehrambene industrije

Bez obzira na činjenicu kako je razvidno da otpadno jestivo ulje spada u biootpad, smatramo kako bi krovni dokument koji propisuje gospodarenje otpadom trebao jednoznačno definirati navedeno. U Prijedlogu zakona na više mjesta spominju se ciljevi gospodarenja otpadnim uljem, a u isto vrijeme nigdje nije navedeno kako se postojećim i važećim Pravilnikom o gospodarenju otpadnim uljima, otpadno ulje definira kao otpadno mazivo ulje, ali i kao otpadno jestivo ulje.

Članak 4. stavak 1. točka 14.

14. »gospodarenje otpadom« su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe (uključujući razvrstavanje) i zbrinjavanja otpada, uključujući nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti, nadzor i mjere koje se provode na lokacijama na kojima se zbrinjavao otpad, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom i posrednik u gospodarenju otpadom

U smislu definicije pojma: „gospodarenje otpadom“, zanima nas, misli li se pod navedenim i na radnju odvajanja otpada.

Članak 4. stavak 1. točka 19.

*19. »komunalni otpad«: je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metal, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatore te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj te miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, ako je taj otpad sličan po prirodi i sastavu otpadu iz kućanstva, ali ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i akvakulture, septičkih jama i kanalizacije i uređaja za obradu otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila i građevni otpad, pri čemu se **ovom definicijom ne dovodi u pitanje raspodjela odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata***

Molimo za pojašnjenje, što bi značio zadnji dio definicije komunalnog otpada koji kaže kako se navedenom definicijom ne dovodi u pitanje raspodjela odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata.

Članak 4. stavak 1. točka 42.

42. »opasni otpad« je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava

Smatramo kako je potrebno navesti koja su opasna svojstva u Dodatku Prijedloga zakona.

Članak 4. stavak 1. točka 50.

50. »otpadna ulja« su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja

Zanima nas ulazi li u navedenu definiciju otpadnih ulja i jestivo ulje, tj. ukoliko ne ulazi, mišljenja smo kako bi ga trebalo uvrstiti.

Nadalje, smatramo potrebnim definirati i otpadne emulzije te zauljenu vodu koja su također velika opasnost za okoliš kao i otpadna ulja.

Članak 6.

(2) Kad se primjenjuje red prvenstva gospodarenja otpadom i odlučuje između dvije ili više varijanti:

- mora se dati prioritet varijanti koja daje najbolji ukupni ishod za okoliš, koja može uključivati i odstupanje od reda prvenstva gospodarenja otpadom za određeni tok otpada ako je to opravdano rezultatima analize životnog ciklusa ukupnih učinaka stvaranja i gospodarenja tom vrstom otpada i

- mora se uzeti u obzir opća načela zaštite okoliša predostrožnost, održivost, tehnološka izvedivost i ekonomska održivost, zaštita resursa, te ukupni učinci na okoliš, ljudsko zdravlje, gospodarstvo i društvo u skladu sa člankom 1. stavkom 1. i člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona.

S obzirom kako u Prijedlogu zakona nije definirano tko radi analize životnog ciklusa otpada, predlažemo definirati tko je zadužen za izradu analiza životnog ciklusa otpada.

Članak 17.

(1) Zabranjuje se stavljanje na tržište u Republici Hrvatskoj plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu:

- koji su načinjeni od oksorazgradive plastike

- koji su navedeni u Popisu B Dodatka III ovoga Zakona

(2) Zabranjuje se stavljanje na tržište laganih plastičnih vrećica za nošenje osim vrlo laganih plastična vrećica za nošenje.

Ovim putem apeliramo na brisanje ove odredbe odnosno da se, alternativno, propiše mogućnost stavljanja na tržište laganih plastičnih vrećica za nošenje uz obvezu da iste sadrže određeni postotak reciklata i oznaku nadležnog tijela. Naime, direktiva Europske unije ne zabranjuje, već samo ograničava stavljanje laganih plastičnih vreća na tržište. Također, nova zakonska rješenja i izmjene zahtijevaju prijelazni period od kako bi se sam sustav i poslovni subjekti mogli prilagoditi bez velikih problema za prelazak na nove tehnologije. Sukladno svenu, i NPOO **bi trebao osigurati da plan oporavka od COVID-19 bude prilika za ulaganje u prirodu** i postizanje **neto nula emisija** do 2030. godine u čemu vidimo priliku upravo za naše proizvođače

plastičnih vrećica kroz njihov ulazak u novi investicijski ciklus, reorganizaciju proizvodnje, povećavajući udio reciklata ili prelasku na nove tehnologije prema proizvodnji biorazgradivih vrećica. Upravo EU inzistira na ovakvom pristupu.

Stoga predlažemo novu odredbu koja bi glasila:

Zabranjuje se stavljanje na tržište plastičnih vrećica za nošenje čija stijenka je debljine od 15 do 50 mikrometara, osim onih vrećica koje temeljem neovisne ocjene mogu garantirati minimalni udio recikliranog materijala:

- za plastične vrećice debljine od 15 do 30 mikrometara u konačnom proizvodu od 50%
- za plastične vrećice debljine od 31 do 50 mikrometara u konačnom proizvodu od 80%

(3) Na tržište u Republici Hrvatskoj dopušteno je staviti proizvod naveden Popisom C Dodatka III ovoga Zakona, koji ima čep ili poklopac izrađen od plastike, samo ako taj čep ili poklopac ostaje pričvršćen za spremnik tijekom faze predviđene uporabe proizvoda, pri čemu se ne smatra da je metalni čep ili poklopac s plastičnom brtvom izrađen od plastike.

S obzirom da se zabranjuju plastične slamke na proizvodima koji nemaju čep, zanima nas što je s folijom koja ide kao zaštita recimo za papirnatu slamku, tj. od kakvog materijala smije biti.

Članak 19.

(1) Posjednik otpada dužan je kategorizirati otpad kojega ima u posjedu na način da odredi porijeklo i mjesto nastanka otpada, grupu, podgrupu i ključni broj otpada i svojstva otpada sukladno Katalogu otpada.

(2) Navod o određenoj tvari ili predmetu u Katalogu otpada ne podrazumijeva da ta tvar ili predmet ima status otpada u svim okolnostima, već se otpadom smatra samo tvar ili predmet koji udovoljava zahtjevima definicije pojma »otpad« iz članka 4. ovoga Zakona.

(3) Otpad koji u Katalogu otpada nije određen kao opasni otpad smatra se opasnim otpadom ako se ispitivanjem utvrdi da posjeduje opasno svojstvo.

(4) Opasni otpad se ne može ponovno kategorizirati kao neopasni otpad ako je koncentracija opasne tvari zbog koje je otpad izvorno kategoriziran kao opasni, razrjeđivanjem smanjena ispod granične vrijednosti radi koje se otpad mora kategorizirati kao opasni.

(5) Kad nije moguće provesti ispitivanje postojanja opasnog svojstva, a postoji sumnja da bi otpad mogao imati opasno svojstvo, takav otpad se smatra opasnim otpadom.

(6) Katalog otpada propisuje Ministar pravilnikom iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona.

(7) Odredbe ovog članka ne primjenjuju se na plovne i plutajuće objekte kako su utvrđeni posebnim propisom koji uređuje pomorstvo.

Zanima nas na koji način će se način eventualno sankcionirati posjednik otpada koji krivo odredi ključni broj otpada? Osim toga, nije jasno na koji način će se dokazati da je posjednik otpada krivo odredio ključni broj otpada kada isti više nije dužan raditi analizu opasnog otpada, niti dati uzorak za analizu.

Članak 22.

Kod članka 22., postavlja se pitanje kako će se regulirati sakupljanje malih količina otpada od građana na lokacijama prodavatelja?

Naime, više nema stavke:

Osoba koja je ishodila dozvolu za postupak sakupljanja može na lokacijama prodavatelja koji prodaje proizvod i/ili uređaj i/ili opremu sakupljati male količine određenih posebnih kategorija otpada.

Stoga predlažemo u glavi „Opća obveza odvojenog sakupljanja otpada“ dodavanje stavka:

„Osoba koja je ishodila dozvolu za postupak sakupljanja ili ima sklopljeni ugovor sa ovlaštenim sakupljačem može na lokacijama prodavatelja koji prodaje proizvod i/ili uređaj i/ili opremu sakupljati male količine određenih posebnih kategorija otpada na posebno označenim mjestima, kako bi se osiguralo lakše postizanje ciljeva Plana GO.“

Navedeno je korisno kod, npr. prikupljanja otpadnog jestivog ulja u energetske svrhe.

(2) Posjednik otpada dužan je odvojeno od ostalog otpada predati ovlaštenoj osobi:

- 1. opasni otpad*
- 2. otpadni papir, metal, plastiku, staklo, glomazni otpad te tekstil i obuću*
- 3. ambalažni otpad i*
- 4. otpad koji se smatra posebnom kategorijom otpada.*

Smatramo kako se ne trebaju sve posebne kategorije otpada odvojene sakupljati, kao što je, npr., slučaj s određenim plastičnim proizvodima za jednokratnu upotrebu. Stoga, smatramo kako bi to trebalo biti razvidno iz ovog članka.

Također, postavlja se pitanje na koji način se može utvrditi da se radi o otpadnom ulju kad analize za opasni otpad za posjednika više nisu obavezne. Isto tako se može raditi o otpadnoj emulziji ili otpadnoj vodi.

(3) Proizvođač biootpada dužan je predati biootpad odvojeno od drugog otpada ovlaštenoj osobi ili reciklirati biootpad na mjestu nastanka.

Zanima nas, smatra li se pod predajom biootpada odvojenog od drugog otpada ovlaštenoj osobi - javnom uslugom.

Članak 23.

(3) Posjednik otpada je odgovoran za štetu uzrokovanu zbog otpada kojega je imao u posjedu kad je šteta nastala.

Zanima nas, uključuje li odredba i štetu koja nastane u prometu krivnjom prijevoznika otpada.

Članak 24.

(3) Osoba koja prevozi otpad dužna je uz pošiljku otpada imati ispunjeni i ovjereni Prateći list.

S obzirom da je osoba koja prevozi otpad dužna uz pošiljku otpada imati ispunjeni i ovjereni pisani ili elektronički Prateći list, smatramo kako treba dodati sukladno stavku 1. da posjednik može predati pisani ili elektronički PL. Također, sukladno stavku 1. ovog članka, zanima nas gdje posjednik predaje pisani ili elektronički PL.

(6) Prateći list koji zajedno s odgovarajućim prilogom sadrži podatke propisane posebnim propisom koji uređuje prijevoz u cestovnom prometu može se smatrati teretnim listom za prijevoz tereta ako je teret koji se prevozi cestom otpad.

Zanima nas koji je to odgovarajući prilog putem kojeg se otpad može smatrati teretom u cestovnom prometu. Znači li to da karton ili folija koji se vraćaju u povratu iz poslovnica trgovačkih društava na centralno skladište ipak mogu biti teret, a ne otpad?

Članak 25.

(2) Obveznik vođenja e-ONTO je:

1. osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje opasni otpad i dužna je voditi e-ONTO za opasni otpad

Predlažemo da odredba glasi na sljedeći način:

„1. osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje opasni otpad u količinu većoj od 500 kg/god za prethodnu godinu, dužna je voditi e-ONTO za opasni otpad“

Naime, količina od 500 kg/god je granična količina definirana za obavezu dostave u ROO. Kako se u stavku 7. povezuje e-ONTO sa ROO, ima smisla navesti ovu vrijednost. Ovakva odredba znači da svi bez obzira na veličinu, broj zaposlenih i količinu otpada moraju voditi e-ONTO, iako imaju, npr. 20 kg opasnog otpada godišnje.

Do sada se išlo sa rasterećivanjem malih poduzetnika, npr. kad su se povećale granične vrijednosti za obavezu dostave podataka u ROO, a sa ovim se opet nameću obaveze i najmanjim poslovnim subjektima.

3. osoba koja obavlja prekogranični promet otpadom i dužna je voditi e-ONTO za otpad koji podliježe notifikacijom postupku i otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u prekograničnom prometu

Ovdje moramo naznačiti kako dalje u zakonu nema opisana opcija bez notifikacijskog postupka, tj. nema otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.

5. osoba koja preuzima otpad u posjed i dužna je voditi e-ONTO za neopasni i opasni otpad koji preuzima u posjed.

Prema ovoj odredbi obveza vođenja otpada postoji samo za opasni otpad odnosno ključne brojeve sa zvjezdicom (KB xx xx xx *). Zanima nas što je s neopasnim otpadom čija se količina, ako premašuje godišnji definirani prag mora isto kao i opasni otpad prijaviti u Registar onečišćivača okoliša? Naime, bez vođenja očevidnika neće se znati početno i konačno stanje zalihe privremenog skladišta otpada u poslovnica (količine u datum 1.1. i 31.12.). Hoće li će se u tom slučaju navedene rubrike privremenog skladišta brisati iz postojeće aplikacije ROO?

Znači li ovo konkretno da će se opet morati voditi očevidnici za nepovratnu ambalažu iz sustava Fonda (PET, ALFE, STAKLO). Ukoliko će se morati voditi očevidnici, to ide na veliku štetu

trgovačkih lanaca. U tom smislu, kako trgovački lanci mogu osigurati sljedivost otpada uključivo i nadzor tijekom otpada? Naime, u slučaju nepovratne ambalaže radi se o tisućama vreća ambalaže godišnje odnosno o više desetaka milijuna ambalažnih jedinica. Upravo zato se na pogonima oporabitelja nepovratne ambalaže 24 sata nalaze inspektori Fonda za zaštitu okoliša.

(3) Radi osiguranja sljedivosti toka otpada, obveznik vođenja e-ONTO mora proizvodnju, predaju, preuzimanje, skladištenje i obradu otpada evidentirati u e-ONTO.

Ovakva odredba ide na veliku štetu trgovačkim lancima ukoliko ova ista podrazumijeva da obveznici vođenja ONTO-a koji prvi popunjavaju prateći list moraju istraživati kod prijevoznika/sakupljača/oporabitelja i zbrinjavatelja otpada što su s tim otpadom napravili i na koji način su obavili primopredaju i u kojim rokovima. Zanima nas kako bi se trgovac trebao baviti s ovim istraživanjem i skupljanjem podataka, o kojem trošku i s kojim resursima. Također, zanima nas kako bi trgovac trebao nadzirati tijek otpada kod ostalih dionika procesa? Smatramo kako je to treba konkretno pojasniti.

(4) Obveznik vođenja e-ONTO dužan je voditi e-ONTO ažurno, točno i potpuno unositi podatke u e-ONTO odmah nakon svake nastale promjene stanja.

Ova odredba vezana je za online aplikaciju e-ONTO koje trgovački lanci još nisu obveznici. Nije realno i nije moguće da će se u poslovnica „ažurno“, tj. odmah po preuzimanju, npr. nepovratne ambalaže od kupaca odmah unositi stanje u aplikaciju. Naime, ovdje se traži da se gotovo na dnevnoj bazi procesuiraju tisuće povrata nepovratne ambalaže. Ovo se odnosi i na druge vrste otpada za koje je zakonodavac propisao prodavateljima da moraju osigurati preuzimanje od kupaca (EE otpad, otpadna jestiva i maziva ulja, ambalaža, otpadne žarulje).

Članak 29.

(5) Izvorni proizvođač otpada kad prevozi vlastiti otpad time ne obavlja djelatnost gospodarenja otpadom i za takav prijevoz nije dužan biti upisan u Evidenciju iz stavka 4. ovoga članka kao prijevoznik otpada.

Znači li ovo da u povratu bala kartona i folije iz poslovnica na centralno skladište ove materijale trgovački lanci ne moraju smatrati odnosno proglašavati otpadom i ne moramo ispunjavati prateći list za otpad?

Članak 42.

(6) Osoba koja obrađuje otpad dužna je prije obrade ili u tijeku obrade iz odvojeno sakupljenog otpada radi obrade otpada pripremom za ponovnu uporabu, recikliranjem ili oporabom, izdvojiti opasne tvari, smjese i komponente iz opasnog otpada kako bi se iste obradile u skladu s člankom 5. i 6. ovoga Zakona.

Predlažemo da odredba glasi na sljedeći način: „Osoba koja obrađuje otpad dužna je prije obrade ili u tijeku obrade iz odvojeno sakupljenog otpada radi obrade otpada pripremom za ponovnu uporabu, recikliranjem ili oporabom, **kada je to primjenjivo** izdvojiti opasne tvari, smjese i komponente iz opasnog otpada kako bi se iste obradile u skladu s člankom 5. i 6. ovoga Zakona.“

Trenutna stipulacija bi značila da se iz (npr.) otpadnih ulja koja su poslovnom subjektu dovezena na energijsku uporabu moraju izdvojiti opasne tvari (npr.) PCB prije uporabe. To je, nažalost, nemoguć i nerealan zahtjev koji nema smisla, niti se tehnički može izvesti u takvom slučaju.

(8) Zabranjeno je miješanje otpadnih ulja koja imaju različita svojstva te miješanje otpadnog ulja i drugog otpada ili tvari, ako takvo miješanje onemogućuje regeneraciju ili drugi postupak recikliranja koji rezultira jednako vrijedni ili bolji ishod za okoliš od regeneracije.

Postavlja se pitanje na koji način ćemo znati koje je otpadno ulje pogodno za regeneraciju, ili spriječiti da dođe do miješanja otpadnih ulja koja imaju različita svojstva kad posjednik više nije dužan raditi analizu otpadnog ulja? Na koji način će se provjeravati drže li se posjednici otpada ovog stavka zakona kada analize opasnog otpada posjednika otpada više nisu potrebne? Predlažemo bolje definirati ili vratiti dužnost analiza na posjednika.

Članak 46.

2. uporabitelj ako podnese zahtjev i ako raspolaže uređajima i opremom za uporabu otpada, građevinom u kojoj se obavlja uporaba za koju je izdan akt za uporabu sukladno propisu kojim se uređuje gradnja te financijskim jamstvom sukladno članku 36. ovoga Zakona.

Zanima nas, znači li ovako stipulirana odredba to da će se iz dozvola za gospodarenje otpadom izbacivati skladištenje R13.

VI. OTPAD IZ RUDARSKE INDUSTRIJE

Nije posve jasno što se točno smatra otpadom rudarske industrije. Načelno se čini kako se odredbe Prijedloga zakona odnose samo **na čvrste mineralne sirovine – kamenolome**, a ne na industriju nafte iz razloga što se Zakon o rudarstvu (NN 56/13, 14/14, 52/18, 115/18, 98/19) odnosi samo na sekundarne mineralne sirovine.

Nadalje, Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (NN 52/18, 52/19) definira i uređuje pitanja iz područja istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda, trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida, odnosno naftno rudarske djelatnosti.

Zakon o rudarstvu uređuje pitanja iz područja istraživanja i eksploatacije čvrstih mineralnih sirovina te područje rudarske djelatnosti (npr. kamenolomi).

Ipak, inspektori tumače da se navedeno odnosi i na industriju nafte, odnosno na naftne bušotine. Stoga molimo, da ukoliko se cijelo poglavlje VI. odnosi i na istraživanje i eksploataciju ugljikovodika da se drugačije/jasnije formulira.

U slučaju da se poglavlje VI. odnosi i na industriju nafte, zanima nas odnosi li se obveza izrade **Plana na sve bušotine**, uključujući i **istražne ili samo na razradne/proizvodne bušotine**? Obzirom da je Plan gospodarenja otpadom iz rudarske industrije **sastavni dio Dozvole za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije**, pitanje je **ima li industrija nafte obvezu izvaditi i Dozvolu za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije za sve lokacije koje moraju imati Plan gospodarenja otpadom iz rudarske industrije**? Ukoliko je ova tvrdnja točna, morat će se izvaditi **stotine dozvola**. Stoga nas zanima, postoji li mogućnost da se Dozvola za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije izdaje samo za, npr. proizvodne regije kako bi se smanjio broj potrebnih dozvola?

Želimo napomenuti i kako je potrebno razmišljati o lokaciji eksploatacijskog polja ili stanica kompresorske (ili otpremne) gdje se i generira otpad, na lokacijama bušotina kojih ima 1000 i

više nema stvaranja otpada u normalnom radu, osim u trenutku izvođenja remontnih radova koji traju do 15 dana.

Članak 51.

(1) Zahtjev za dozvolu za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije sadrži:

4. prijedlog lokacija postrojenja za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije

Zanima nas, što je s postojećim jalovištima, tj. postrojenjima. Konkretno, što oni dostavljaju u zahtjevu za dozvolom za gospodarenjem otpadom?

8. plan sprječavanja velikih nesreća

9. unutarnji plan za hitne slučajeve

Smatramo potrebnim u ove dvije točke dodati tekst: „ako je primjenjivo“

Naime, svi moraju imati dozvolu, ali plan sprječavanja i unutarnji plan moraju imati samo postrojenja A kategorije sukladno članku 49. stavku 4. i 5.

Članak 62.

Ciljevi gospodarenja otpadnim uljem su:

1. osigurati odvojeno sakupljanje otpadnog ulja i

2. osigurati obradu otpadnog ulja.

Smatramo kako su ciljevi postavljeni preopćenito te kako je potrebno postaviti konkretne ciljeve i način na koji će se to postići. Naime, kako bi se osigurala obrada otpadnog ulja potrebna su velika ulaganja u tehnologije obrade otpadnog ulja. Postoje poslovni subjekti koji su uložili velika sredstva prilikom dobivanja dozvole za gospodarenjem otpadom za sakupljanje otpadnih ulja, jer je traženo da se osigura poseban spremnik za svaki ključni broj otpadnog ulja. Također, za svaki KB otpadnog ulja moralo se osigurati spremnik za I. kategoriju i II. kategoriju otpadnog ulja. Osim toga, prilikom sakupljanja otpadnih ulja morala se osigurati AC za svaki KB otpadnog ulja posebno jer se nisu smjeli miješati različiti KB otpadnih ulja. Nadalje, trebalo se osigurati da ne dođe do miješanja otpadnih ulja I. kategorije (pogodnih za ugradnju) i otpadnih ulja II. kategorije namijenjenih za termičku obradu. Posljedica toga je da su se troškovi skladištenja i prijevoza otpadnih ulja značajno povećali. Sada se, tri godine nakon svih postavljenih uvjeta donosi zakon gdje proizvođač otpadnih ulja više ne mora raditi analizu otpadnih ulja, niti osigurati uzorak istog. Sada dolazimo do zaključka kako se na taj način više ne može odrediti ključni broj otpadnog ulja kao ni kategorija, a sva ulaganja u skladišne kapacitete bila su bespotrebna, kao i osiguranje AC za svaki pojedini KB otpadnog ulja.

Članak 63.

Gospodarenjem komunalnim otpadom osigurava se mogućnost korištenja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada te se potiče proizvođača otpada i posjednika otpada da odvojeno predaju otpad, kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udio biootpada u proizvedenom miješanom komunalnom otpadu, povećale količine i

ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, otpadne električne i elektroničke opreme, otpadnih baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući madrace i namještaj, uključivo i otpad koji se svrstava u **posebne kategorije otpada** čije gospodarenje je uređeno posebnim propisima, te time smanjila količina otpada koji se zbrinjava odlaganjem.

Smatramo kako se ne trebaju sve posebne kategorije otpada odvojene sakupljati, kao što je, npr., slučaj s određenim plastičnim proizvodima za jednokratnu upotrebu. Stoga smatramo kako bi to trebalo biti razvidno iz ovog članka.

Stoga smatramo kako se ispred riječi otpad u dijelu teksta: „*otpad koji se svrstava u posebne kategorije otpada*“, treba dodati riječ „**određeni**“.

Članak 64.

(1) Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: javna usluga) podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.

(2) Javna usluga je usluga od općeg interesa.

(3) Javna usluga uključuje slijedeće usluge:

- uslugu prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge:

1. miješanog komunalnog otpada

2. biootpada

3. reciklabilnog otpada i

4. glomaznog otpada jednom godišnje, te

-uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu

-uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi.

(4) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području osigurati obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, osiguravajući pri tom javnost rada kako bi se osiguralo odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava.

(5) Područje pružanja javne usluge je područje jedinice lokalne samouprave i područje Grada Zagreba.

(6) Javna usluga nije komunalna djelatnost.

Ovdje se ne vide obveze i za pravne osobe. Također, nije jasno zbog čega javna usluga nije komunalna djelatnost.

Članak 68.

(1) Javnu uslugu pruža davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: davatelj usluge) koji je:

Zanima nas, odnosi li se navedena odredba i na biootpad.

Članak 70. stavak 5.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, korisnik koji nije kućanstvo (drugi izvori komunalnog otpada) u sklopu javne usluge dužan je koristiti samo uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge, a korištenje ostalih usluga iz članka 64. stavka 3. ovoga Zakona ugovara s ovlaštenom osobom pod komercijalnim uvjetima.

Pitanje se odnosi na dio koji se odnosi na korisnika koji nije kućanstvo (npr. ugostiteljski objekt) i na otpad koji nije miješani komunalni otpad. Naime, Zakon ne daje definiciju, odnosno objašnjenje pojma „pod komercijalnim uvjetima“. Zanima nas, mora li ili ne mora korisnik podnijeti zahtjev davatelju javnih usluga, odnosno može li korisnik usluga ovu uslugu ugovoriti s trećom osobom (ovlaštenom za pružanje tih usluga)?

Članak 84.

*(1) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, električne i elektroničke opreme, baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući otpadne madrace i namještaj na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području sukladno stavcima 2. i 3. ovoga članka te uslugu prijevoza glomaznog komunalnog otpada na zahtjev **korisnika usluge**.*

Na kraju rečenice stoji „korisnika usluge“ te nas zanima jesu li to samo fizičke osobe?

Članak 91.

(1) Proizvođač proizvoda obvezan je:

5. nadležnim tijelima dostavljati propisane podatke o proizvodima koje stavlja na tržište Republike Hrvatske

6. predati nadležnom tijelu dokaze o ispunjenju zahtjeva iz točke 2., 3. i 4. ovoga stavka na zahtjev nadležnog tijela

Kako bi se izbjeglo dodatno administrativno opterećenje za gospodarstvo, smatramo potrebnim jasnije definirati zbog čega su potrebne dostave potvrda i dokaza nadležnim tijelima kada je člankom 94. propisan Registar proizvođača s proširenom odgovornošću proizvođača. Uz članak 105., dodatno se stvaraju nejasne obveze za poslovne subjekte.

Članak 93.

(3) Oznaka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati obavijest potrošačima o gospodarenju otpadom od toga proizvoda ili o načinima na koje se može izbjeći zbrinjavanje otpada od toga proizvoda u skladu s redom prvenstva gospodarenja otpada, te sadržaju plastike u proizvodu i negativnim posljedicama odbacivanja otpada u okoliš ili drugog neodgovarajućeg zbrinjavanja otpada od toga proizvoda.

Smatramo nužnim terminološki uskladiti ovaj stavak sa SUP Direktivom (Direktiva 2019/904, članak 7.) naročito s obzirom na činjenicu da su oznake već propisane izravno primjenjujućom Provedbenom Uredbom Komisije (EU) 2020/2151 od 17.12.2020.

Stoga smo mišljenja kako bi stavak trebao glasiti na sljedeći način:

„(3) Oznaka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati obavijest potrošačima o odgovarajućim mogućnostima u pogledu gospodarenja otpadom za proizvod ili načinima zbrinjavanja otpada koje za taj proizvod treba izbjegavati u skladu s redom prvenstva gospodarenja otpada, te prisutnosti plastike u proizvodu i negativnim posljedicama odbacivanja otpada u okoliš ili drugog neodgovarajućeg zbrinjavanja otpada od toga proizvoda.“

Članak 94.

(1) Registar proizvođača s proširenom odgovornosti (u daljnjem tekstu: RPPO) je elektronička baza podataka, koja sadrži podatke o proizvođačima proizvoda, koji su dužni izvršavati obveze propisane ovim Zakonom, o proizvodima i količinama proizvoda stavljenim na tržište te o ispunjavanju obveze doprinosa postizanja cilja gospodarenja otpadom, posebice podataka o ambalaži i ambalažnom otpadu kojima se omogućuje nadzor nad provedbom odgovarajućih ciljeva iz glave VII. ovoga Zakona.

Ovo se konkretno odnosi na jedan sličan sustav u Europi pod nazivom Grüner Punkt (Green Dot). Zanima nas, treba li konkretno definirati kako će ovaj dualni sistem funkcionirati, na koji način će se ispunjavati zahtjevi Fonda, kako će se osigurati plauzibilnost podataka itd.?

Također, smatramo kako registar treba sadržavati podatke i o organizacijama preko koje proizvođač zbrinjava svoj otpad, s obzirom da zakon sada daje i tu mogućnost.

4) Financijska agencija, u ime i za račun Fonda, obavlja poslove ustroja i operativnog vođenja RPPO.

Fina u ime i za račun Fonda obavlja poslove ustroja i vođenja RPPO, a sredstva za rad RPPO osigurava FOND. Ostaje nejasno kako su ti podaci dostupni Fondu, a ne i Organizaciji, jer člankom 96. stavkom 1. je predviđeno da osoba koja osigurava provedbu usluga gospodarenja otpadom u svrhu postizanja ciljeva gospodarenja otpadom je Fond ili Organizacija.

Članak 95.

(1) Ministarstvo rješava o zahtjevu pravne osobe za uspostavu statusa Organizacije.

(2) Ministarstvo rješenjem utvrđuje ispunjava li podnositelj zahtjeva za uspostavu statusa Organizacije uvjete iz članka 96. stavka 2. ovoga Zakona i dodjeljuje status Organizacije za pravnu osobu.

(3) Ministarstvo će odbiti zahtjev za uspostavu statusa Organizacije ako smatra da se uspostavom organizacije ne bi unaprijedio sustav gospodarenja posebnom kategorijom otpada.

(4) Ministarstvo, Fond i Organizacija sklapaju sporazum temeljem rješenja iz stavka 2. ovoga članka, kojim je pravnoj osobi dodijeljen status Organizacije.

Smatramo nejasnim članak, ako se gleda u kontekstu da bi Fond i Organizacija pružali istu ulogu jer člankom 105. stavkom 2., naknade se uplaćuju u FZOEU.

Prema uobičajenim praksama u ostalim zemljama EU-a, Organizacija je samostalno tijelo što se iz ovoga ne vidi, jer člankom 105. stavkom 2. naknade se uplaćuju na račun Fonda. Nadalje, mišljenja smo da bi način rada Organizacije trebalo propisati Zakonom, a ne Pravilnikom - članak 88. stavak 3.

Članak 96.

(1) Osoba koja osigurava provedbu usluga gospodarenja otpadom u svrhu postizanja ciljeva gospodarenja otpadom je Fond ili Organizacija.

Ukoliko se uvodi mogućnost provedbe usluga gospodarenja otpadom putem Organizacija ista bi treba biti samostalno tijelo, a što nije, jer člankom 105. stavkom 2. naknade se uplaćuju na račun Fonda.

Također, zanima nas može li se sklopiti ugovor s Fondom, s obzirom se da ne navodi množina nego se kroz cijeli tekst spominje jednina – Organizacija.

(2) Fond i Organizacija dužni su:

1. osigurati primjerenu dostupnost sakupljanja otpada od određenog proizvoda odnosno materijala na čitavom teritoriju Republike Hrvatske te odgovarajuću obradu otpada u svrhu postizanja ciljeva gospodarenja otpadom

Zanima nas, znači li ovo opet znači otvaranje javnog poziva Fonda za zaštitu okoliša kojim će se odabrati regionalni sakupljači koji bi u konačnici od prodavatelja trebali preuzimati gratis i karton i foliju i druge vrijedne sirovine.

Članak 97.

(1) Osoba koja namjerava sklopiti ugovor s Fondom za obavljanje poslova obrade otpada radi ispunjavanja nacionalnog cilja gospodarenja otpadom dužna je pribaviti ovlaštenje.

(2) Ministarstvo raspisuje javni poziv za podnošenje zahtjeva za davanje ovlaštenja.

Predlažemo da Ministarstvo minimalno jednom godišnje raspisuje javni poziv kako se ne bi dogodilo da operater ima dozvolu za gospodarenjem otpadom za obradu otpada od 2017. godine. Ovdje se konkretno radi o materijalnoj uporabi otpadnog ulja. Ipak, kako Ministarstvo nije raspisalo javni poziv za obradu i recikliranje opasnog otpada (otpadnog ulja) od 2017. godine, operater ne može postati ovlašten operabilatelj otpadnog ulja i potpisati ugovor s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Članak 98.

(2) Savjeti iz stavka 1. ovoga članka su: Savjet za otpadna vozila, Savjet za otpadne gume, Savjet za otpadne baterije i akumulatore, Savjet za EE otpad i Savjet za otpadnu ambalažu.

Predlažemo uz ostale Savjete dodati i „Savjet za otpadna ulja“.

(3) Fond odlukom osniva savjet iz stavka 1. ovoga članka te određuje članove savjeta na rok od četiri godine i to: (...)

Mišljenja smo kako Ministar treba imenovati Savjet, a ne Fond. Naime, nejasno je pod kojim kriterijima se odabiru članovi savjeta.

Članak 104.

(2) Sustav povratne naknade vodi Fond.

Ukoliko zakon daje mogućnost osnivanja Organizacije radi provedbe usluga gospodarenja otpadom tada bi trebalo i organizaciji omogućiti vođenje sustava povratne naknade u skladu s praksom u zemljama EU-a. Uz riječ fond trebalo bi stajati Fond ili Organizacija.

(10) Vlada uredbom propisuje vrste proizvoda, uključivo i ambalaže, za koje se plaća povratna naknada, način izračuna iznosa plaćanja za povratnu naknade, iznos povratne naknade, rok za izvršenje, obvezu dostave podataka nužnih za sustav povratne naknade te rokove plaćanja.

Mišljenja smo kako je potrebno pojašnjenje što zakonodavac misli pod „uključivo i ambalaže“.

Članak 105.

(3) Način izračuna iznosa naknade gospodarenja otpadom, određuje se za vrstu proizvoda (skupinu sličnih proizvoda) uzimajući u obzir:

Mišljenja smo kako je potrebno definirati što se podrazumijeva pod pojmom „skupina sličnih proizvoda“.

(5) Ukupna sredstva koja osoba koja upravlja sustavom proširene odgovornosti proizvođača proizvoda prikupi naplatom naknade gospodarenja otpadom za određenu vrstu proizvoda stavljenih na tržište Republike Hrvatske u kalendarskoj godini, moraju biti dostatna za nadoknadu sljedećih troškova:

1. troškova odvojenog sakupljanja otpada...

Ističemo kako se ne trebaju sve kategorije otpada odvojene sakupljati.

(10) Iznimno od stavka 5. ovoga članka ukupna sredstva koja Fond prikupi naplatom naknade gospodarenja otpadom za stavljanje na tržište plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u točkama 3. Popisa E Dodatka III ovoga Zakona moraju biti dostatna za nadoknadu sljedećih troškova:

1. troškovi mjera za podizanje svijesti iz članka 133. ovoga Zakona u vezi tih proizvoda

Smatramo potrebnim provjeriti ispravnost navedene točke 3., s obzirom na Popis E.

2. troškove uklanjanja otpada od tih proizvoda odbačenog u okoliš te troškove naknadnog prijevoza i obrade otpada od tih proizvoda

Potrebno je uskladiti sa SUP Direktivom (Direktiva 2019/904). Naime, ovo je obveza koja se odnosi na smeće (engl. Litter) koji je ovdje preveden kao otpad odbačen u okoliš. Dakle, ne radi se o otpadu, već o smeću, odnosno otpadu odbačenom u okoliš.

Zbog navedenoga, predlažemo da odredba glasi na sljedeći način:

„2. troškove uklanjanja otpada od tih proizvoda odbačenog u okoliš te troškove naknadnog prijevoza i obrade **tog** otpada od tih proizvoda **odbačenog u okoliš**“

4. troškovi sakupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni u komunalni otpad uključujući troškove gradnje, održavanja i rada infrastrukture i spremnika za prikupljanje tog otpada na

mjestima na kojima se takav otpad najviše odbacuje u okoliš, te naknadnog prijevoza i obrade otpada od tih proizvoda.

Cilj ove obveze, kako je propisana SUP Direktivom je obuhvatiti otpad koji je odbačen u javne kante i slične spremnike na javnim površinama, a nikako ne cjelokupni otpad. To je ona infrastruktura koja se smatra kao „ispravno“ mjesto za odbaciti jednokratnu plastiku koja bi inače završila odbačena u okoliš. „Privatni“ otpad nije u obuhvatu Direktive, ni njegovih ciljeva. Stoga treba jasno navesti da se radi o javnim površinama.

SUP Direktiva predviđa mogućnost pokrivanja troškova posebne infrastrukture na mjestima na kojima se takav otpad najviše odbacuje u okoliš, ali nikako ne propisuje obvezu. Smatramo kako je cilj Direktive u Hrvatskoj već obuhvaćen uključivanjem troškova sakupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni na javnim površinama, uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje. Proces sakupljanja je u nadležnosti lokalnih jedinica i to je njihova odgovornost, a trebala bi kao takva i ostati. Lokalnih jedinica ima 556. Na ovaj način, kako je sada definirano u točki 4., duplira se obveza infrastrukture bez jasnog ispunjavanja ciljeva. Također je nejasno kako će se to uopće moći tehnički provesti. Sva rješenja u sustavu gospodarenja otpadom trebali bi biti tehnički i ekonomski i ekološki opravdana, a u ovom slučaju nisu. Stoga bi taj dio rečenice trebalo izbrisati te da bi točka 4. trebala glasiti:

„4. troškovi sakupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni u sustav prikupljanja otpada na javnim površinama uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje, te naknadnog prijevoza i obrade otpada od tih proizvoda.“

(11) Troškovi iz stavka 8., 9. i 10. ovoga članka ne smiju premašiti troškove koji su potrebni za ekonomski održivo izvršenje usluga navedenih u tim stavcima.

Načelo transparentnosti je jedno od osnovnih načela koje treba imati sustav proširene odgovornosti proizvođača i na temelju kojeg se određuju troškovi koji utječu na naknadu. To je propisano i samom SUP Direktivom. Također, na to se poziva i stavak 3., točka 9. ovog članka. Stoga smatramo kako bi se na kraj ove točke trebao dodati tekst: „i transparentno se utvrđuju među dotičnim dionicima.“

Članak 150.

(5) Ako inspektor utvrdi da elaborat gospodarenja otpadom iz članka 31. ovoga Zakona nije usklađen s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na osnovu njega ili da sadrži nepravilnosti u sadržaju, rješenjem naređuje osobi koja posjeduje akt kojim se određuju uvjeti i način obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom, privremenu obustavu obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom i rok za usklađivanje elaborata gospodarenja otpadom iz članka 31. ovoga Zakona s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenih na osnovu njega.

Ukoliko se promijeni zakon temeljem kojeg se treba mijenjati elaborat, zanima nas je li nužno da se obustavlja rad? Predlažemo samo prijelazni rok, ali da se nastaviti raditi sukladno novom važećem zakonu.

Članak 168.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kazniti će se za prekršaj izvršno tijelo Grada Zagreba i jedinice lokalne samouprave koje:

13. nije osiguralo odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, električne i elektroničke opreme, baterija i akumulatora i glomaznog otpada, uključujući otpadne madrace i namještaj na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području sukladno članku 84. stavcima 2. i 3. ovoga zakona te uslugu prijevoza glomaznog komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge (članak 84. stavak 1.)

Predlažemo dodati i otpadna ulja.

Članak 183.

(1) Ambalažu koja se stavlja na tržište Republike Hrvatske mora biti obuhvaćena sustavom proširene odgovornosti proizvođača iz Glave X. ovoga Zakona do 31. prosinca 2024. godine.

Smatramo potrebnim dodatno pojasniti članak jer u pojašnjenju odredbe se navodi kako će Fond izraditi analizu mogućnosti uvrštenja svih vrsta ambalaže u sustav povratne naknade.

Dodatak III. Popis D, E i G

Nije posve jasno uz koji članak Prijedloga zakona se veže Popis G, Dodatka III.

MIŠLJENJE SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE

U Nacrtu prijedloga Zakona o gospodarenju otpadom (Prijedlog), u članku 17. pod naslovom *Ograničenja stavljanja proizvoda na tržište*, stavkom 2 se „zabranjuje stavljanje na tržište laganih plastičnih vrećica za nošenje osim vrlo laganih plastičnih vrećica za nošenje“.

Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) navedenu odredbu smatra nepotrebnom i neprihvatljivom iz više razloga te traži njeno brisanje ili izmjenu, kako slijedi:

Iz dosadašnjeg procesa nije razvidno zašto Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR) predlaže zabranu „preko noći“ s obzirom da Prijedlog **ne prate nikakvi pokazatelji**, nema ocjene utjecaja na okoliš niti ekonomskih i socijalnih posljedica.

S druge strane, **ključne direktive s kojima se Zakon usklađuje**, Direktiva (EU) 2019/904 EP i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš te Direktiva (EU) 2015/720 EP i Vijeća od 29. travnja 2015. o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu u pogledu smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica za nošenje **ne predviđaju zabranu već donošenje mjera za smanjivanje potrošnje**.

Procjena je kako plastične vrećice čije se stavljanje na tržište ovim Prijedlogom zabranjuje, u Hrvatskoj proizvodi blizu 180 poslovnih subjekata koji zapošljavaju određeni broj radnika, međutim, MINGOR nije objavio podatke o broju tvrtki, njihovom regionalnom razmještaju te o broju zaposlenih radnika, a te podatke smatramo ključnima kako bi se, uz okolišni, procijenio i ekonomski te socijalni učinak. Naime, **suočeni s krizom izazvanom koronavirusom te s posljedicama dva razorna potresa**, smatramo kako **svako radno mjesto, posebice u bitno smanjenoj hrvatskoj industriji, treba braniti do trenutka stvaranja nečeg novog, boljeg, održivijeg, pogotovu ako nas na njihovo gašenje ne tjera apsolutno nijedan akt europskoga zakonodavstva, a predlagatelj ne daje nacionalne argumente koji opravdavaju ovako drastičan Prijedlog**.

Stoga je stajalište SSSH sljedeće:

- **Prijedlog:** zakonom **propisati obvezni udio reciklata** u laganim plastičnim vrećicama za nošenje, prema debljini, od najmanje 50 do, primjerice, 80 posto, **uz uvođenje sustava označavanja i sljedivosti** što bi predstavljalo dodanu vrijednost u procesima gospodarenja otpadom i njegovog recikliranja.
- **Alternativa:** **zabranu** stavljanja na tržište laganih vrećica za nošenje **uvesti uz prijelazno razdoblje od najmanje pet godina**, uz **potporu poslodavcima za tehnološku obnovu i radnicima** za dokvalifikaciju ili prekvalifikaciju **kako bi zadržali radna mjesta**.
- U oba slučaja, nužno je **uključivanje građana** u novu paradigmu proizvodnje, potrošnje i recikliranja proizvoda kroz **obrazovanje i kampanje** za podizanje svijesti na svim razinama, **s posebnim naglaskom na mladima** tijekom školovanja.

SSSH, kao dio europskoga sindikalnog pokreta, u svom djelovanju polazi od činjenice kako **na uništenoj Zemlji nema radnih mjesta** ali **prijelaz na održivost mora biti koordiniran, uz sudjelovanje svih** političkih, **ekonomskih, socijalnih**, okolišnih i drugih **dionika**.

Podsjećamo kako su u određenoj fazi razvoja nova otkrića, poput polimernih materijala, čovjeku olakšala život i rad, no sada je potrebno upravljati njihovim ciklusom trajanja kako bi se spriječio negativan utjecaj na prirodu i ljude. U tom smislu i **SSSH promiče kružni pristup odnosno daje prednost održivim, netoksičnim proizvodima s mogućnošću ponovne uporabe** kao i sustavima za ponovno iskorištavanje proizvoda za jednokratnu uporabu, kako bi se smanjila količina otpada.

Smatramo kako je prijedlog koji smo dali na tome tragu te očekujemo da ga MINGOR s dužnom pažnjom razmotri, a eventualno odbijanje obrazloži i argumentira. U slučaju nemogućnosti njegova prihvatanja, očekujemo određivanje prijelaznog razdoblja koje predlažemo alternativom kako bi se ublažile ekonomske i socijalne posljedice, pogotovu stoga što nas nijedan akt europskoga zakonodavstva ne tjera na drukčije postupanje.

Koordinator Povjerenstva

Robert Brozd, v. r.